

sygn. akt VII Ua 33/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Sędziowie: SO Renata Gąsior

SO Monika Roslan- Karasińska (spr.)

Protokolant: Marta Jachacy

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 czerwca 2018 r. w Warszawie

sprawy M. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.

z udziałem zainteresowanego Przedszkola (...) nr (...)w W.

o świadczenie rehabilitacyjne

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 stycznia 2018 r. sygn. akt VI U 280/17

oddala apelację.

SSO Renata Gąsior SSO Agnieszka Stachurska SSO Monika Roslan-Karasińska

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w Warszawie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z odwołania M. W. (1) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziałowi w W. o świadczenie rehabilitacyjne na skutek odwołania M. W. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. z dnia 21 lipca 2017 roku nr (...), z udziałem zainteresowanego Przedszkola (...) nr (...)

w W., sygn. akt VI U 280/17 wydał w dniu 24 stycznia 2018 r. wyrok na podstawie którego:

1. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił, że odwołującej się M. W. (1) przysługiwało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 2 sierpnia 2015 roku do 24 lutego 2016 roku oraz że odwołująca się nie jest zobowiązana do zwrotu pobranego świadczenia rehabilitacyjnego z funduszu chorobowego w kwocie 9.904,14 zł brutto (dziewięć tysięcy dziewięćset cztery złote czternaście groszy)

za okres od 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r.,

2. zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. na rzecz odwołującej się M. W. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca się M. W. (1) przebyła chorobę nowotworową w związku z czym miała obowiązek przyjmowania leków powodujących nadciśnienie tętnicze, bóle kręgosłupa oraz silne bóle głowy. Wystąpiła do organu rentowego o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Od dnia 5 listopada 2014 r. toczyło się przed Sądem postępowanie z odwołania M. W. (1) od decyzji organu rentowego z dnia 29 września 2014 r.,

znak: (...) w przedmiocie odmowy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 6 listopada 2015 r. uchylił decyzję organu rentownego z dnia 29 września 2014 r. znak (...) odmawiającą przyznania odwołującej się prawa do renty zobowiązując organ rentowy do wydania ponownej decyzji w sprawie, w pozostałym zakresie postępowanie umorzył

Po zakończeniu okresu zasiłkowego odwołująca się pobierała świadczenie rehabilitacyjne. Zakład Pracy - Przedszkole nr (...) ul. (...) w W., wypłacił ubezpieczonej na podstawie decyzji z dnia 23 lipca 2015 r., 12 stycznia 2016 r., 23 marca 2016 r. świadczenie rehabilitacyjne za okres od dnia 2 sierpnia 2015 r. do dnia 26 lipca 2016 r.

Wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2017 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję z dnia 21 kwietnia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznał odwołującej się M. W. (1) prawo

do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 24 lutego 2015 r. do dnia 24 lutego 2016 r., a w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

Opierając się na powyższym, decyzją znak (...) z dnia

21 lipca 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zobowiązał odwołującą się do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 2 sierpnia 2015 r.

do dnia 24 lutego 2016 r. w kwocie 9.904,14 zł brutto. W uzasadnieniu swojej decyzji organ rentowy podał, że przekazane odwołującej się świadczenie rehabilitacyjne od dnia 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r. jest świadczeniem nienależnym z uwagi na sentencję wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia

27 kwietnia 2017 r. ustalający, że odwołującej się przysługiwało w okresie od 24 lutego 2015 r. do 24 lutego 2016 r. prawo do renty.

Sąd Rejonowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w aktach rentowych odwołującej się.

Przechodząc do rozważań nad zasadnością odwołania Sąd Rejonowy zważył, że jako uzasadnione zasługuje ono na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy miał na względzie, że w toku postępowania odwołująca się wskazywała, że dopiero ponad rok od wypłaty świadczenia rehabilitacyjnego, za okres objęty zaskarżoną decyzją, zaszły okoliczności, które wypełniły przesłanki do uznania świadczenia rehabilitacyjnego na rzecz odwołującej się nienależne. Powyższe zdaniem powódki nie uprawniało do żądania zwrotu wypłaconych już świadczeń.

Sąd Rejonowy wskazał, iż zgodnie z art. 84 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania. W świetle natomiast art. 18 ust. 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje min. osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Organ rentowy podniósł, że decyzje ustalające prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w pouczeniach zawierały informacje, iż nie przysługuje ono osobie uprawnionej do renty z tytułu niezdolności do pracy i dlatego wypłacone świadczenie rehabilitacyjne za okres od dnia 2 sierpnia 2015 r. do dnia 24 lutego 2016 r. należy uznać za świadczenie nienależnie pobrane i podlegające zwrotowi.

Sąd Rejonowy uznał, że stan faktyczny w sprawie był niesporny. Sporna była natomiast wykładnia przepisu art. 84 ust 2 pkt 1 ustawy i możliwość jego zastosowania wobec odwołującej się.

W ocenie Sądu Rejonowego zastosowane przez organ rentowy przepisy nie znajdowały odzwierciedlenia w przedmiotowej sprawie. Sąd Rejonowy zważył, że organ rentowy może zastosować instytucję zwrotu nienależnie pobranego świadczenia dokładnie po spełnieniu się kumulatywnie przesłanek dotyczących faktu, że odwołująca się świadomie wprowadza w błąd organ rentowy. W przypadku niniejszej sprawy okoliczność taka nie miała miejsca. Odwołująca się miała prawo do świadczenia rehabilitacyjnego - decyzja była prawomocna skuteczna i wykonalna, zatem fakt późniejszego przyznania renty nie powinien skutkować uznaniem odwołującej się jako osoby nienależnie pobierającej świadczenie albowiem

w momencie kiedy odwołująca się świadczenie faktycznie pobierała miała do tego prawo.

To, że postępowanie rentowe jest długotrwałe i wydłuża się w czasie, jak w niniejszym postępowaniu, nie powinno i nie może obciążać stron. Faktem jest, że dopiero ponad rok

od wypłaty przedmiotowego świadczenia rehabilitacyjnego zaszły okoliczności,

które wypełniłyby przesłanki do uznania świadczenia rehabilitacyjnego na rzecz odwołującej się za nienależne.

Powyższe zdaniem Sądu Rejonowego nie uprawniało jednak organu rentowego do żądania zwrotu wypłaconych już świadczeń.

Sąd Rejonowy podzielił przy tym stanowisko, powołanego przez odwołującą się wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z dnia 28 października 2013 r. sygn. IV Ua 39/13, zgodnie z którym przepis art. 84 ust 1 i 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych działa tylko ex post, a ściśle rzecz ujmując od chwili powzięcia wiedzy przez wnioskodawcę

i zaistnieniu zdarzenia skutkującego odpadnięciem co najmniej jednej z przesłanek prawa

do danego świadczenia. Do tego czasu nie można wypłaconego świadczenia uznać jako świadczenia wypłaconego mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa

do świadczenia. Należało zatem zdaniem Sądu Rejonowego uznać, że niedopuszczalnym jest rozciągnięcie przez organ definicji nienależnego świadczenia na świadczenie, które było należne w świetle prawa, gdyż zostało przyznane ważną ostateczną i prawomocną decyzją,

a takim świadczeniem było w ocenie Sądu Rejonowego świadczenie odwołującej się.

Mając na uwadze powyższe Sąd Rejonowy zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł o kosztach procesu.

Apelację od wyroku z dnia 24 stycznia 2018 roku wniósł organ rentowy, zaskarżając rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w całości. Organ rentowy zarzucił skarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy tj.:

1. art. 18 ust. 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji przyznanie odwołującej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 02.08.2015 r.

do 24.02.2016 r. tj. w okresie za jaki ww. otrzymała prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, mimo że z dyspozycji powołanego przepisu wynika,

iż świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy;

2. art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż instytucja zwrotu nienależnie pobranego świadczenia może

być stosowana wyłącznie po spełnieniu się kumulatywnie przesłanek dotyczących faktu, że odwołująca się świadomie wprowadza w błąd organ rentowy, mimo że zgodnie

z brzmieniem art. 84 ust. 2 pkt 1 – za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania, co oznacza,

iż przesłanką uznania świadczenia za nienależnie pobrane w rozumieniu art. 84 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy nie jest świadome wprowadzenie w błąd lecz wypłacenie świadczeń mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń pod warunkiem pouczenia o braku prawa do ich pobierania;

3. art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie mimo ziszczenia się przesłanek warunkujących możliwość zastosowania tego przepisu tj. wypłacenia świadczenia rehabilitacyjnego

za okres, w którym odwołująca uzyskała prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy

i pouczenia o braku prawa pobierania świadczenia w razie wystąpienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczenia, którą to okoliczność bezspornie stanowi uzyskanie prawa do renty;

4. art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez uznanie,

iż niniejszy przepis znajduje zastosowanie jedynie ex post tj. od chwili powzięcia wiedzy przez wnioskodawcę o okoliczności, powodującej utratę prawa do pobierania świadczenia mimo, że literalne brzmienie przepisu jak również jego wykładnia nie potwierdzają tego rodzaju ograniczenia możliwości jego zastosowania.

W oparciu o powyższe zarzuty, organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia w całości poprzez oddalenie odwołania. Jednocześnie organ rentowy wniósł

o zasądzenie od odwołującej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II Instancji.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy podniósł, że podstawę prawną żądania nienależnie pobranego zasiłku stanowił art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej,

a w przedmiotowej sprawie zaistniały przesłanki wskazane w tym przepisie. Po pierwsze, odwołująca mocą wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia

27 kwietnia 2017 r. sygn. akt VII U 931/16 uzyskała prawo do renty z tytułu niezdolności

do pracy od dnia 24 lutego 2015 r. do dnia 24 lutego 2016 r., a więc w okresie pobieranego świadczenia rehabilitacyjnego, przyznanego decyzjami z dnia 23 lipca 2015 r., 12 stycznia 2016 r. oraz 23 marca 2016 r. na okres od 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r.,

zatem w ocenie organu rentowego zgodnie z art. 18 ust. 7 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa odwołująca nie ma praw do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r. Jednocześnie organ rentowy podkreślił,

że w trzech kolejnych decyzjach przyznających prawo do ww. świadczenia zawarte jest pouczenie, że świadczenie rehabilitacyjne nie przysługuje osobie uprawnionej do renty. Oznacza to, że zaistniała okoliczność powodująca ustanie prawa do świadczeń, o której mowa w dyspozycji art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej.

Organ rentowy wskazał, że co prawda prawo do renty zostało odwołującej przyznane już po wypłacie świadczenia rehabilitacyjnego, jednakże wbrew stanowisku Sądu Rejonowego wyrażonemu w uzasadnieniu orzeczenia nie ma to znaczenia dla możliwości zastosowania art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej. Zdaniem organu rentowego nieuprawnione jest twierdzenie, że konstrukcja prawna przewidziana w tym przepisie znajdowała zastosowanie dopiero od chwili powzięcia wiedzy przez wnioskodawcę

o okoliczności powodującej utratę prawa do pobierania świadczenia, gdyż nie potwierdza tego orzecznictwa sądowe.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego była niezasadna.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy dokonał analizy materiału dowodowego, poczynił ustalenia w zakresie stanu faktycznego oraz zastosował przepisy, skutkiem czego zaskarżony wyrok zawiera trafne i odpowiadające prawu rozstrzygnięcie, zaś wniesiony przez organ rentowy środek zaskarżenia nie zawierał zarzutów mogących skutkować zmianą lub uchynieniem zaskarżonego wyroku.

Sąd Okręgowy podziela dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne i aprobuje argumentację prawną przedstawioną w motywach zaskarżonego wyroku, nie zachodzi zatem potrzeba ich szczegółowego powtarzania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia

22 kwietnia 1997 r., II UKN 61/97, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 1999 r.,

I PKN 521/98). Zgodnie bowiem z poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku

z dnia 15 maja 2007 roku w sprawie V CSK 37/07, surowsze wymagania odnośnie do oceny zgromadzonego materiału i czynienia ustaleń na potrzeby wydania orzeczenia ciążyą na sądzie odwoławczym wówczas, gdy ustala on stan faktyczny sprawy w sposób odmienny,

niż uczynił to sąd I instancji. Inaczej jest natomiast wtedy, gdy orzeczenie wydane na skutek apelacji zmierza do jej oddalenia, a tym samym utrzymuje w mocy ustalenia poczynione przez sąd I instancji. W takim bowiem przypadku, jakkolwiek wyrok sądu odwoławczego powinien opierać się na jego własnych i samoistnych ustaleniach, za wystarczające można uznać stwierdzenie, że przyjmuje on ustalenia faktyczne i prawne sądu I instancji jako własne.

Argumentacja organu rentowego skupiła się w całości na zakwestionowaniu stanowiska Sądu Rejonowego przyjętego za podstawę rozstrzygnięcia, zgodnie z którym odwołującej M. W. (1) przysługiwało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres

od 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r. oraz że nie jest zobowiązana do zwrotu pobranego świadczenia rehabilitacyjnego za ww. okres w kwocie 9.904,14 zł brutto. W treści apelacji pełnomocnik organu rentowego stawia tezę, zgodnie z którą przyznanie odwołującej prawa

do renty z tytułu niezdolności do pracy na mocy wyroku tutejszego wyroku Sądu Okręgowego z dnia 27 kwietnia 2017 r. skutkowało pozbawieniem jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, a tym samym wypłacone jej świadczenie podlega ono zwrotowi jako nienależne.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1778) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważane są:

1) świadczenia, które zostały wypłacone pomimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub

w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

W orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest pogląd o możliwości domagania się przez organ rentowy zwrotu nienależnie pobranych świadczeń tylko wówczas, gdy po pierwsze brak prawa do świadczenia, po drugie ma miejsce świadomość tego osoby przyjmującej świadczenie, płynąca ze stosownego pouczenia. Obowiązek zwrotu obciąża zatem tego, kto przyjął świadczenie wiedząc, że mu się nie należy, choćby przyjmował je

w dobrej wierze (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 lutego 1987 r., II URN 16/97;

z dnia 24 listopada 2004 r., I UK 3/04; z dnia 4 września 2007 r., I UK 90/07; zob. także

B. Gudowska, Zwrot nienależnych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, PiZS 2011 nr 7 str. 18-21). W tej kwestii istotne jest pouczenie osoby pobierającej świadczenie

o okolicznościach powodujących ustanie prawa do świadczenia albo wstrzymania wypłaty świadczenia w całości lub w części, gdyż wpływa na świadomość ubezpieczonego. W prawie ubezpieczeń społecznych "świadczenie nienależnie pobrane" to nie tylko "świadczenie nienależne" (wypłacone bez podstawy prawnej), ale także "nienależnie pobrane", a więc pobrane przez osobę, której można przypisać określone cechy dotyczące stanu świadomości (woli) lub określone działania (zaniechania).

W ocenie Sądu Okręgowego trafnie Sąd Rejonowy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie nie zaistniały przesłanki pozwalające na uznanie "nienależności" pobranego przez odwołującego świadczenia rehabilitacyjnego w rozumieniu przytoczonego wyżej art. 84 pkt 2 ust. 1 i 2 ustawy systemowej. Bezsprzeczne jest, że M. W. (2) pobierała świadczenie rehabilitacyjne w okresie od 2 sierpnia 2015 r. do 24 lutego 2016 r., a prawo do tego świadczenia zostało jej przyznane na mocy następujących po sobie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 lipca 2015 r., z dnia 12 stycznia 2016 r. oraz 23 marca 2016 r. Z kolei skarżona w niniejszym postępowaniu decyzją organu rentowego w przedmiocie uznania powyższego świadczenia za wypłacone nienależnie i zobowiązująca odwołującą do zwrotu kwoty stanowiącej jego równowartość została wydana z uwagi na rozstrzygnięcie tutejszego Sądu Okręgowego z dnia 27 kwietnia 2017 r. zapadłego w sprawie VII U 931/16, na podstawie którego odwołującej przyznano prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 24 lutego 2015 r. do dnia 24 lutego 2016 r.

Powyższa sekwencja zdarzeń ma istotne znaczenie dla oceny zasadności odwołania w kontekście możliwości uznania, czy wypłacone odwołującej świadczenie miało charakter świadczenia nienależnego. Taki zaś pogląd – wbrew twierdzeniom pełnomocnika organu rentowego – znajduje odzwierciedlenie w orzecznictwie. W tym kontekście należy

Sąd Okręgowy zwraca w szczególności uwagę na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2009 r. I UK 174/09, w którym wskazano, że podstawowym zatem warunkiem uznania, że wypłacone świadczenie podlega zwrotowi w myśl art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej jest, po pierwsze, brak prawa do świadczenia oraz, po drugie, świadomość tego osoby przyjmującej to świadczenie, płynąca ze stosownego pouczenia. Obie te przesłanki wystąpić muszą w trakcie pobierania świadczenia, a nie po zaprzestaniu jego wypłaty. Innymi słowy, jeśli w trakcie pobierania świadczenia jest ono "należne", a okoliczności wyłączające do niego prawo, a w konsekwencji wiedza o tym świadczeniobiorcy, wystąpiły post factum, nie ma podstaw do uznania, że należności wypłacone podlegają zwrotowi na podstawie art. 84 ustawy systemowej. W stanie faktycznym powyższej sprawy ubezpieczona w trakcie pobierania zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego miała do tych świadczeń prawo i nie zachodziły żadne okoliczności wskazane w art. 13 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej. Dopiero jednak wsteczne przyznanie ubezpieczonej emerytury, także za okres obejmujący pobieranie tych świadczeń i to już po zaprzestaniu ich wypłaty, spowodowały „stan pobrania dwóch wykluczających się świadczeń”.

Podobna sytuacja wystąpiła na gruncie sprawy niniejszej, gdzie przez cały okres pobierania przez odwołującą świadczenia rehabilitacyjnego nie zachodziły okoliczności określone w art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej. W okresie wypłacania ubezpieczonej świadczenia rehabilitacyjnego nie istniały okoliczności powodujące ustanie prawa do świadczenia albo wstrzymanie jego wypłaty w całości bądź części, a w każdym bądź razie nie były one jeszcze stwierdzone (ustalone), lecz miały one miejsce dopiero później, wraz z wydaniem wyroku w konsekwencji którego odwołująca nabyła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy za okres przypadający na okres pobierania świadczenia. Innymi słowy, dopiero „wsteczne” przyznanie odwołującej renty na mocy wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie spowodował „ustanie prawa do świadczenia rehabilitacyjnego” za sporny okres. Oznacza to, że świadczenie rehabilitacyjne za sporny okres nie zostało odwołującej „wypłacone mimo” zaistnienia okoliczności powodujących prawa do niego, gdyż okoliczność tego rodzaju zaistniała dopiero po jego wypłacie.

Faktem jest, że odwołująca złożyła wniosek o przyznanie renty jeszcze przed przyznaniem jej prawa do świadczenia rehabilitacyjnego, tj. w listopadzie 2014 roku, jednakże postępowanie w tej sprawie uległo znacznemu przedłużeniu

z uwagi na pierwotne wydanie przez ZUS decyzji odmownej w przedmiocie przyznania odwołującej renty z tytułu niezdolności

do pracy, a następnie jej uchylenie przez Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 4 k.p.c., ponowne rozpoznanie sprawy przez organ rentowy i wydanie kolejnej decyzji odmownej,

która ostatecznie została zmieniona we wspomnianym wyżej wyroku z dnia 27 kwietnia

2017 r. Okoliczności te miały jednak charakter następczy, niezależny od odwołującej i nie mogą prowadzić do przypisania jej winy w pobraniu nienależnego świadczenia. Konsekwencją uznania, że wypłacone odwołującej świadczenie rehabilitacyjne nie jest świadczeniem „nienależnym” oznacza brak możliwości żądania jego zwrotu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska organu rentowego prezentowanego w apelacji, uznając podniesione przezeń zarzuty za niezasadne.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej subsumpcji art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej oraz art. 18 ust. 7 ustawy zasiłkowej uznając, że odwołującej w spornym okresie przysługiwało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego i że nie jest zobowiązana do jego zwrotu jako świadczenia nienależnego. W ocenie Sądu Okręgowego przedstawiona w uzasadnieniu skarżonego wyroku argumentacja jest w całości zasadna na tle wspomnianych wyżej przepisów oraz poglądów doktryny i orzecznictwa, zaś podniesione w apelacji zarzuty stanowiły jedynie polemikę z trafnym rozstrzygnięciem Sądu Rejonowego.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Renata Gąsior SSO Agnieszka Stachurska SSO Monika Roslan-Karasińska

Zarządzenie:(...)

(...)